

Lyster, R., Saito, K., & Sato, M. (2013). Oral corrective feedback in second language classrooms. *Language Teaching* 46(1), 1–40.

In dit overzichtsartikel gaan Lyster, Saito en Sato nader in op de rol van mondelinge feedback in de klas en het effect hiervan op vreemdetaalverwerving. Aanleiding voor dit artikel was een viertal metastudies waarin aangetoond werd dat effect van mondelinge feedback groter is bij onderzoek uitgevoerd in een laboratorium dan bij onderzoek in de klas (Russell, & Spada, 2006; Mackey, & Goo, 2007; Li, 2010; Lyster, & Saito, 2010). Als oorzaak wordt verschil in context aangevoerd. Zo is er in een klas meer afleiding, en is er vaak maar één docent op een behoorlijk aantal leerlingen aanwezig. Het uitgangspunt van dit artikel is dat mondelinge feedback een inherent onderdeel is van de onderwijsleerpraktijk in de klas en dat het daarom belangrijk is om hier zicht op te krijgen. De auteurs sluiten expliciet aan bij Hattie en Timperley's onderwijskundige reviewartikel *The power of feedback* (2007).

Het artikel begint met een overzicht van verschillende soorten mondelinge feedback. Er kan een onderscheid gemaakt worden tussen herformuleringen zoals 'recasts' enerzijds en prompts anderzijds. Prompts zijn alle vormen anders dan herformuleringen, zoals het geven van hints of het vragen om verduidelijking. Zowel prompts als herformuleringen kunnen impliciete en expliciete vormen aannemen. Het artikel bevat een aantal tabellen met voorbeelden van mogelijke vormen van mondelinge feedback en hoe deze te classificeren zijn.

Vervolgens bespreken de auteurs een aantal thema's met betrekking tot mondelinge feedback: frequentie, voorkeuren van leerlingen en docenten, plaats van mondelinge feedback in verschillende theoretische stromingen, relatie met nieuwe en reeds (deels) aanwezige kennis, mondelinge feedback als onderdeel van instructie, en onderzoek naar de effectiviteit van mondelinge feedback in een laboratoriumsetting en in de klas. Ik beperk me tot de voorkeuren van leerlingen en docenten, de relatie met nieuwe en al (deels) aanwezige kennis, mondelinge feedback als onderdeel van instructie en onderzoek naar de effectiviteit van mondelinge feedback in de klas.

Wat betreft voorkeuren van leerlingen is aangetoond dat zij liever wel mondelinge feedback ontvangen dan helemaal niet. De mate waarin en de manier waarop hangt af van de achtergrond van de leerling. Leerlingen met een hoger taalbeheersingsniveau ontvangen liever mondelinge feedback dan leerlingen met een beperktere taalvaardigheid. Leerlingen in een tweedetaalcontext hebben over het algemeen meer waardering voor mondelinge feedback dan leerlingen in een vreemdetaalcontext. Er kan ook sprake zijn van een mismatch tussen voorkeuren van docenten en leerlingen. In het algemeen willen leerlingen meer mondelinge feedback dan docenten hen geven. Redenen voor docenten om hier terughoudend in te zijn, hebben te maken met het onderbreken van de communicatie en de mogelijke kans op spreekangst bij leerlingen.

In onderzoek naar het effect van mondelinge feedback spelen een aantal discussiepunten. De eerste betreft de vraag of mondelinge feedback alleen betrekking kan hebben op het

verwerven van nieuwe kennis, of dat ze ook ingezet kan worden voor het consolideren van reeds aanwezige kennis. Onderzoek heeft aangetoond dat recasts en herformuleringen meer effect hebben bij leerlingen die al enige kennis van de doeltaal hebben. Lyster, Saito en Sato verwijzen op dit punt ook naar Hattie en Timperley (2007), die aangeven dat het effect van feedback het grootst is als a) een leerling verwacht dat hij/zij gecorrigeerd wordt, en b) zijn/haar antwoord fout blijkt te zijn en dus inderdaad gecorrigeerd moet worden. Een ander discussiepunt is de vraag of mondelinge feedback in de klas los van de instructie onderzocht moet worden, of dat ze hier juist een onderdeel van is. Instructie kan hier breed opgevat worden, bijvoorbeeld als opdrachten of taken die de leerlingen uitvoeren. Lyster is voorstander van onderzoek waarin mondelinge feedback onderzocht wordt als onderdeel van het onderwijsleerproces.

Het artikel eindigt met een overzicht van onderzoek naar het effect van mondelinge feedback dat is uitgevoerd in de klas. Als de instructie gelijk is voor de onderzochte groepen, heeft het toevoegen van een vorm van mondelinge feedback meer effect dan het achterwege laten van mondelinge feedback. Verder hebben verschillende vormen van mondelinge feedback een verschillend effect. Over het algemeen hebben prompts en vormen van expliciete correctie meer effect dan herformuleringen of implicietere vormen van mondelinge feedback. Lyster en Saito (2010) suggereren dat leerlingen kunnen profiteren van herformuleringen die laten zien wat er in een taal mogelijk is ('positive evidence'), maar dat ze meer profiteren van prompts en andere vormen van mondelinge feedback die corrigeren wat niet mogelijk is ('negative evidence'). Uit onderzoek blijkt verder dat docenten voornamelijk mondelinge feedback geven op morfosyntactische fouten. Uit hetzelfde onderzoek blijkt echter ook dat mondelinge feedback meer effect heeft op

woordenschat en uitspraak dan op morfosyntactische fouten. De verklaring hiervoor zou kunnen zijn dat juist die twee elementen het begrip van de communicatie meer kunnen verstoren dan morfosyntactische fouten. Tevens lijkt het erop dat jongere leerlingen meer profijt hebben van prompts dan oudere leerlingen. Als verklaring wordt gesteld dat zij de docent echt nodig hebben om bepaalde structuren en dergelijke in de doeltaal op te merken, terwijl oudere leerlingen cognitief verder zijn en de doeltaal makkelijker zelf kunnen analyseren.

Omdat het onderwijs zo gevarieerd is, en het onderzoek naar mondelinge feedback nog veel vragen oproept, concluderen de auteurs dat de lespraktijk vooral baat heeft bij een grote verscheidenheid aan soorten mondelinge feedback

Machteld Moonen

LITERATUUR

- Hattie, J., & Timperley, H. (2007). The power of feedback. *Review of Educational Research* 77 (1), 81-112.
- Li, S. (2008). The effectiveness of corrective feedback in SLA: a meta-analysis. *Language Learning* 60(2), 309-365.
- Lyster, R., & Saito, K. (2010). Oral feedback in classroom SLA: a meta-analysis. *Studies in Second Language Acquisition* 32(2), 265-302.
- Mackey, A., & Goo, J. (2007). Interaction research in SLA: a meta-analysis and research synthesis. In A. Mackey (Ed.), *Conversational interaction in second language acquisition: A collection of empirical studies*. Oxford: Oxford University Press, 407-452.
- Russell, J., & Spada, N. (2006). The effectiveness of corrective feedback for the acquisition of L2 grammar. In J. Norris, & L. Ortega (Eds.), *Synthesizing research on language learning and teaching*. Amsterdam: John Benjamins, 133-162.